

REPUBLIKA

Rok III | ŁÓDŹ, PIATEK, 23 WRZEŚNIA 1927 ROKU.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

261

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 49.
GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6-7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36 43, 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

90 milionów dolarów dla Polski.

Dzisiaj przybywają do Warszawy delegaci amerykańscy dla podpisania kontraktu pożyczkowego.

Bank Polski otrzymuje kredyt gwarancyjny.

Warszawski korespondent „Republiki” (B.) telefonuje:

Ze źródeł bezwarunkowo miarodajnych dowiaduje się Warsz. korespondent, iż dziś rano pociągiem luksusowym z Paryża przybyć mają do Warszawy reprezentanci domów bankowych amerykańskich, które pertraktowały już z rządem polskim o udzielenie Polsce pożyczki państwowej p. p. Monet, Fisher i Close. Natychmiast po przybyciu delegatów finansistów amerykańskich, którzy przywiezła ze sobą kompletny tekst kontraktu pożyczki, przystąpią oni do rokowań z ministrem skarbu p. Czechowiczem i wiceprezesem Banku Polskiego dr. Młynarskim.

Rokowania pożyczkowe zgodnie z depeszą „Associated Press”, którą podawała „Republika” wczoraj, potrwać już tylko kilka dni, a tematem ich będzie wyłącznie ustalenie kursu emisyjnego pożyczki polskiej. Wszelkie inne szczegóły omówione zostały podczas

rokowań wiosennych i obecnie żadnym zmianom nie ulegną.

Polska otrzyma więc około 64 milionów dolarów netto (brutto 70 milj. dol.) na 7 proc. rocznie.

Pożyczka emitowana będzie w Ameryce i na kilku giełdach europejskich, a przedewszystkiem londyńskiej.

Niezależnie zupełnie od pożyczki, o której mowa powyżej, a która będzie do dyspozycji rządu polskiego pozostawiona w gotówce, Bank Polski otrzyma od banków finansujących pożyczkę kredyt gwarancyjny w wysokości 20 milionów dolarów.

Siedm grzechów głównych.

O czym mówiono w Dzikowie, a o czym pisze p. Stroński.

Warszawski korespondent „Republiki” (B.) telefonuje:

Wczoraj na posiedzeniu sejmowego i senackiego klubu chrześcijańsko-narodowego, dwaj uczestnicy ostatniego zjazdu arystokracji w Dzikowie u hr. Tarnowskiego: pp. sen. Szudrzyński i Ziółowski oświadczyli, iż uczestnicy zjazdu byli prywatnymi gośćmi hr. Tarnowskiego,

a wszelkie obrady miały charakter rozmów prywatnych.

Następnie klub Ch. N. uchwalił zredagowaną przez posła Strońskiego niesztychanię zawiła i długa rezolucję o sytuacji politycznej w państwie, w której to rezolucji rządowi zarzuca się niemal jako przestępstwo wszystko, co uczynił, wszystko czego nie uczynił i jeszcze siedem grzechów głównych na dodatek.

Tajne rezolucje posłów.

Votum nieufności „narodowe” dla rządu.—O złożenie mandatów poselskich.

Z Warszawy donoszą: Władze znalazły się w posiadaniu tekstów szeregu tajnych rezolucji klubów poselskich „Piasta” i „ZLN.”, które — jak się okazuje — poza ogłoszonymi uchwałami, powzięły jednak szereg uchwał t. zw. poufnych.

Jedną z takich, powzięta przez klub „ZLN.”, między innymi postanawia „wejść w walkę z rządem przez naród, — przez spowodowanie wypowiedzenia votum nieufności — przez samo społeczeństwo...”

Tajne narady odbywały również wczoraj do późna wieczór kluby NPR. i Ch. D.

Stwierdzono, że do sejmu przybył wczoraj pewien poseł i wezwał wszystkich posłów do gremialnego złożenia mandatów poselskich. Wezwanie to spotkało się ze sprzeciwem ze strony posła Kwapińskiego, który oświadczył, że mandaty posłowie otrzymali od społeczeństwa, nie zaś od rządu i dlatego muszą wytrwać do końca.

Protest przeciw filmowi

antypolskiemu, wyświetlanemu w Gdańsku.

Warszawski korespondent „Republiki” (B.) telefonuje:

Wczoraj generalny komisarz Rzeszy w Gdańsku założył w senacie wolnego miasta ostry protest przeciw wyświetlaniu w kinematografie na

terenie Gdańsk antypolskiego filmu wojennego p. t. „Die brennende Grenze”.

Film ten zdjęty został pół roku temu z ekranów berlińskich wskutek interwencji poselstwa polskiego w niemieckim ministerstwie spraw zgranicznych.

Dekret prasowy obowiązuje

ponieważ uchwała sejmu nie będzie ogłoszona.

Wywiad „Republiki” z p. wicemin. Carem.

Warszawski korespondent „Republiki” (B.) telefonuje:

W ministerstwie sprawiedliwości odbyła się już konferencja w kwestji uchylenia przez sejm dekretu prasowego.

P. wicemin. Car, zapytany wczoraj przez korespondenta „Republiki” o rezultat narad, oświadczył:

— Wszyscy zebrani prawnicy uznali z punktu widzenia prawnego, że dekret prasowy, mimo, iż jest przez sejm obalony, obowiązuje nadal aż do ogłoszenia tekstu uchwalonego przez sejm w „Dzienniku Ustaw”.

— A czy rząd ogłosi tekst uchwał sejmu? — pytamy.

— Rząd ma obowiązek ogłaszania w „Dzienniku Ustaw” ustawy — odpowiedział p. Car, ale nie uchwał sejmu.

— A dlaczego przestał obowiązywać pierwszy dekret prasowy po skasowaniu go przez sejm?

— Bo był on zniesiony drogą ustawy, którą rząd musiał ogłosić, zaś nie uchwałą, której ogłoszenie nie jest obowiązujące.

Sporna sprawa.

W dniu wczorajszym stanął przed sądem pokoju redaktor niemieckiego dziennika „Lodzer Volkszeitung”, p. Kuk, o-

skarżony na podstawie uchylonego przez sejm dekretu prasowego.

Obronca oskarżonego, adw. Wodziński, na wstępie domagał się umorzenia sprawy, ponieważ dekret prasowy został przez sejm uchylony, a choć uchwała sejmu nie była wydrukowana w „Dzienniku Ustaw”, nie zmieniła to postaci rzeczy, gdyż i poprzednio uchylona ustawa prasowa nie była stosowana po jej uchyleniu.

Sąd uznał, że dekret jednak obowiązuje.

Sąd skazał red. Kuka na 200 zł. grzywny z zamianą na 2 tyg. aresztu. (b)

Szykany antypolskie

na Śląsku niemieckim.

Opole, 22 września.

(Polska Agencja Telegraficzna).
Dzisiaj, dnia 22 bm. odbyła się przed sądem karnym w Opolu rozprawa przeciwko redaktorowi Pawlecie z tutejszych polskich „Nowin Codziennych”, oskarżonemu o przedrukowanie przez „Nowiny Codzienne” odezwy, nawołującej do składania datków na pomnik Bolesława Chrobrego, który ma stanąć w województwie śląskim.

Sąd w myśl wniosku prokuratora skazał redaktora Pawletę na 300 zł. grzywny. Skazany wniósł natychmiast apelację.

Podobną karę nałożono w tych dniach na redaktora „Katholika” za to samo „przestępstwo”.

— W Humanii odbył się wiec komunistycznej ligi walki z religią. Na wiecu tym wystąpił z odcztem przeciwreligijnym były ksiądz katolicki Perkowicz. Obecni na wiecu polacy krzykiem i gwizdami uniemożliwili przemówienie Perkowicza i zajęli tak groźną postawę, że wiec został przerwany.

— Prezydent Albanji Ahmed Zogu ogłosił amnestję dla 371 emigrantów politycznych.

Posel Korfanty

żąda sądu marszałkowskiego.

Warszawski korespondent „Republiki” (B.) telefonuje:

Pos. Korfanty zgłosił się wczoraj do marszałka Rataja z prośbą o powołanie sądu marszałkowskiego dla rozpatrzenia zarzutów stawianych mu przez prasę, jakoby pobierał od niemieckiego „Bergund Huetttenverein” 38 tys. zł. miesięcznie dla swych dzienników „Rzeczpospolitej” i „Polonii”.

Strejk bankowców

w Banku Dyskontowym w Warszawie.

Warszawski korespondent „Republiki” (B.) telefonuje:

Z powodu trwającego od kilku dni strejku pracowników w warszawskim Banku Dyskontowym odbył się wczoraj wieczorem w Warszawie wiec pracowników bankowych prywatnych i państwowych, na którym postanowiono opodatkować się w wysokości 3 procent z pensji na rzecz strejkujących, oprócz ich strejkiem generalnym bankowców w razie dalszej nieustępliwości dyrekcji Banku Dyskontowego i wreszcie uchwalono sumę 350 zł. miesięcznie jako minimum pensji urzędnika bankowego.

Manifestacja Litwy

w rocznicę zajęcia Wilna przez Polaków.

Kowno, 22 września.

W związku z siódmą rocznicą zajęcia Wilna przez wojska gen. Żeligowskiego rząd litewski za pośrednictwem rozmaitych organizacji zamierza urządzić manifestację polityczną. Stworzony został komitet z udziałem przedstawicieli skrajnych nacjonalistów, którzy przy poparciu władz rządowych urządzają 7 października dzień żałoby w całym państwie.

Spór rumuńsko-węgierski został przez Ligę narodów zlikwidowany.

Praga, 22 września.

W wywiadzie, udzielonym przedstawieliem czeskiego biura prasowego, członkowi czesko-słowackiej delegacji w Genewie, prof. Hobza oświadczył w sprawie sporu rumuńsko-węgierskiego, że decyzja rady Ligi ustaliła raz na zawsze następujące zasady:

1) reforma rolna, jako sprawa wewnętrzno-państwowa, nie podlega sądowi międzynarodowemu.

2) Węgry nie mają prawa do większego odszkodowania z tytułu wywłaszczenia na zasadzie reformy rolnej niż inni obywatele.

3) reforma rolna nie ma nic wspólnego z wojennymi i powojennymi konfiskacjami majątków nieprzyjacielskich.

Wobec tej decyzji rady zostają równe odrzucone skargi obywateli Rzeszy

Zabójstwo dla ratowania własnego życia.

Berlin, 22 września.

Na jeziorze Meklemburskiem poczęła tonąć łódź, w której znajdowała się pewna nauczycielka i jej przyjaciel, kupiec berliński.

Uświadomiwszy sobie, że wąż łódź nie utrzyma dwu osób — nauczycielka zepchnęła swego towarzysza do jeziora, w którym — nie umiejąc pływać — utonął.

Trybunał przysięgłych uniewinnił jednak oskarżoną, wychodząc z założenia, że dla ratowania własnego życia, miała prawo tak postąpić.

Przeciw faktyce nacjonalistów występuje „Vossische Zeitung”.

Berlin, 22 września.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Redaktor działu zagranicznego „Vossische Zeitung” dr. Oertzen, omawiając sytuację zagraniczną, porusza mowę hr. Westarpa, wygłoszoną wczoraj w Królewcu i oświadcza, że Locarno wschodnie w postaci szematycznego zastosowania postanowień Locarna zachodniego do granic wschodnich Niemiec nie może być przez Niemcy istotnie uważane za nadające się do dyskusji choćby z tego powodu, że ma ono utrwalić stosunki, których znośność lub nieznośność okaże się dopiero po dłuższym okresie spokojnego i normalnego rozwoju.

Składanie jednak w tej sprawie tak kategoriycznych i tak uroczyście o-

świadczeń, jak to uczynił hr. Westarp w Królewcu, zapowiadając, że partja jego odrzuca wszelkie Locarno wschodnie i wszelką dalszą gwarancję w jakiegokolwiek formie, jest conajmniej fałszywym posunięciem, gdyż stoi w ostrem przeciwieństwie do polityki, prowadzonej przez delegację niemiecką w Genewie.

Tego rodzaju oświadczenia, jak oświadczenie hr. Westarpa, nie może wytworzyć stanu wzajemnego zaufania. Niemcy powinny sobie zdać jasno sprawę z tego, że wszelkie żądania polskie co do gwarancji bezpieczeństwa wynikają z nieufności, żywej w Warszawie w stosunku do ewentualnego rozwoju niemieckiej polityki zagranicznej, pozostającej pod wpływem prawicy.

Cyganie ludożercy

na ławie oskarżonych.

Praga, 22 września.

Proces bandy cyganów mołdawskich oskarżonych o ludożerstwo będzie jedną z największych rozpraw sądowych obecnego stulecia; 37 urzędników przygotowuje materiał procesowy, który wykończony będzie dopiero za kilka tygo-

dni. Na ławie oskarżonych zasiądzie 46 cyganów oskarżonych o ludożerstwo. Ława przysięgłych otrzyma około 4.000 pytań do rozstrzygnięcia. Proces trwać ma conajmniej 4 miesiące, przyczem czytanie aktu oskarżenia zajmie tydzień czasu.

Oryginalny dyplomata. Mistrz Capablanca—ambasadorem.

Paryż, 22 września.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Capablanca, słynny champion gry w szachy, został mianowany przez prezydenta Kuby przedstawicielem Kuby bez ściśle określonego stanowiska, jakie w charakterze dyplomaty kubańskiego będzie zajmować. Nominacja jego ma na celu umożliwienie Capablance podróży na koszt państwowy do miejscowości, gdzie odbywają się turnieje szachowe.

Pawilon polski na targach salonickich.

Saloniki, 22 września.

(Polska Agencja Telegraficzna).

W obecności metropolity, ministra handlu, gubernatora Macedonii i prezesa stowarzyszenia kupców został w dniu dzisiejszym otwarty pawilon polski na Targach w Salonikach.

Związek Zawodowy Pracowników Bankowych podaje do wiadomości, że wobec strajku pracowników w

Banku Dyskontowym Warszawskim
Oddział w Łodzi, Piotrkowska 57
wszystkie posady w tej instytucji są pod **bojkotem.**

B. MYSZKOROWSKI

WARSZAWA,
Krakowskie Przedmieście 5

ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Klijentkę, iż w pierwszych dniach października zaprezentuje w Grand Hotelu nową pełną jesienną kolekcję sukien, palt i okryć wieczorowych.

W salach Grand-Kina

TEATR-REWJI

„MIRAZ”

Początek przedstawień o g. 6.8 i 10
w niedzielę o godzinie 4. 6. 8 i 10.Pierwsze przedstawienie
przy cenach niższych.

Wszelkie passe-partout prócz urzędowych i prasowych ważne tylko na pierwszy seans.

Pożegnalny program obecnego zespołu !!!

Od piątku dn 23 do 30 września r. b. wystawiana
będzie rewja pióra EDWARDA REJA p. t.

„Niech żyje humor”

poświęcona niefrasobliwej wesołości.

W PROGRAMIE:

„Ostatnie 2 zł.”

Skecz w jednej odsłonie,
bomba śmiechu.

„U wróżki”

niesamowita scenka charakterystyczna
(nieustanny śmiech)
z udziałem pp. Żarskiej i Reja.

Człowiek to zwierzę

wokalna inscenizacja z udziałem „Osla”,
„Kozła” i „Świni”
w postaciach ludzkich.

Ola Zarska,

Piosenki wesołe i pikantne.

Duet Zwirskich

odtworzy scenę p. t. „Wspólna żona”.

Edward Rej

wypowie tragicomiczną recytację p. t. „Skromny Edzio”.

Irena Karska

znakomita śpiewaczka w swoim
oryginalnym repertuarze.

Duet Melerwil

Tańce ekscentryczne.

Józef Manoli

Słynny imitator.

4 Girls 4

? ? ?

Anons! Od 1 października gościnne występy nowozaangażowanego zespołu pierwszorzędnych sił kabaretowych

Kierownik art.-lit. EDWARD REJ.

„TEATRALNA”

NARUTOWICZA 20.

OTWARCIE

w sobotę

24 września 1927

Najtańsza komfortowa restauracja i kawiarnia w Polsce!

Rzeczy marszałka Piłsudskiego w oświetleniu prof. Adama Krzyżanowskiego.

Przed kilku dniami ukazał się ciekawy dokument chwili. Jest nim książka profesora uniwersytetu Jagiellońskiego Adama Krzyżanowskiego „Rzeczy Marszałka Piłsudskiego“.

Prof. Krzyżanowski jeszcze niemal do poprzedniego roku znany był przede wszystkim jako czołowy mąż polskiej nauki ekonomicznej. Z katedry i w swych książkach głosił, iż tylko w momentach wyjątkowych mogą ludzie nauki zabierać głos w kwestiach polityki ekonomicznej, która jest domeną mężów stanu. Niepowszedniej doniosłości gospodarce wydarzenia ubiegłego roku skłoniły profesora do uznania, że właśnie moment taki nadszedł. Wziął udział w życiu publicznym. Pars magna fuit w rokowaniach pożyczkowych. Sady jego i opinie uważane są dziś niejako za ekspertyzę. Taka ekspertyza jest książka, która mamy przed sobą.

„Displiceam, an placeam, sufficit si prosum“ — nie spodobać się, czy spodobać wystarczy, że przyniosę pożytek — oto dewiza tej książki, której autor z całym obiektywizmem oddaje sprawiedliwość wszystkim czynnikom, wpływającym na dzieje gospodarki i finansów Odrodzonej Polski.

Jako główny cel swej pracy postawił sobie autor „wyświetlenie związku procesów politycznych i finansowych“. Dlatego w I-iej cz. swej książki wykazuje, w jaki sposób zła sytuacja skarbową spowodowana błędami kierowników nauki państwowej, była pierwotną przyczyną, umożliwiającą dokonanie politycznego przewrotu majowego.

Pomyślny stan skarbu jest miarodajny dla sprawności wszystkich innych działów administracji państwowej, ponieważ wszelka działalność państwa — na dłuższym dystansie — uwarunkowana jest korzystaniem z funduszy państwowych. Zła gospodarka skarbową wywołuje nie tylko rozprzeżenie administracji państwowej, ale również rozprzeżenie ekonomiczne, które jak wiadomo, było bezpośrednią przyczyną przewrotu majowego.

Parlamentaryzm polski pozostał tylko martwą literą Konstytucji. Rozdział władz — zasadniczy warunek parlamentarizmu — nie był nigdy urzeczywistniony. Wprost przeciwnie, rząd i sejm stale przekraczały swe kompetencje: ponieważ sejm niejednokrotnie pod naciskiem stosunków cedował swą władzę ustawodawczą na rzecz rządu (zwłaszcza dotyczy to budżetu, ale podobnie było i w innych działach ustawodawstwa), postawie zaś brali żywy udział „interwencje“ w wykonaniu ustaw. Rządy gabinetów po większej części parlamentarnej skutkowało niemożnością ustalenia odpowiedzialności za zyny władz. Odżegnywały się od niej w jednakowym stopniu rząd i sejm, spychając ją wzajem na siebie.

Gabinety pół-parlamentarne są za wyczerpały niebezpieczne dla skarbu państwa, ponieważ przedłużenie swego istnienia okupować muszą nadmiernymi wydatkami. Oczywiście, że odwrotnie ta sytuacja skarbową pociąga za sobą konieczność tolerowania takich rządów. Umujać: zła gospodarka skarbową rządu i sejm doprowadziła do wywołania się w Polsce organizacji politycznej, sprzecznnej z konstytucją, a pchającej kraj do anarchii. Jaskrawym tego dowodem był fakt kolizji opinii publicznej sejmem w końcu 1925 r., kiedy to minister Grabski pomimo poparcia sejmowego Prezydenta, jedynie pod naciskiem opinii publicznej, podał się do dymisji. Wbrew normalnemu stanowi rzeczy w państwach parlamentarnych, w których sejm jest wyrazicielem opinii wyborców, opinia publiczna odwróciła się od Prezydenta, sejm i dotychczasowego rządu z powodu błędów przez nich popełnionych. Dzięki temu opinia publiczna stała się samodzielnym czynnikiem, który umożliwił Marszałkowi dokonanie przewrotu, przy poparciu bowiem tylko ze strony oficerów niewątpliwie nie byłby doszedł do skutku.

Opinia publiczna rozczarowała się idealizmami takiej demokracji gospodar-

czej. Wydatki państwa niewspółmierne z dochodami społeczeństwa zmuszały do uciekania się do inflacji i zwiększania podatków pośrednich wbrew postulatowi demokracji. Cała gospodarka skarbową okazała się naprzekór pozorom wybitnie antydemokratyczną. Dlatego to szerokie masy robotnicze i włościańskie nie opierały się zmianie ustroju politycznego, który nie ziszczył ich oczekiwań ekonomicznych, dopuszczając do powszechnego zubożenia. Któż jednak zawinił w doprowadzeniu skarbu do stanu kompletnej anarchii, brzemiennej przewrotem?

W twierdzeniu obozu Marszałka, iż zawiniło partyjniactwo tkwi oczywiście słusność. Stronnictwa, które nie chciały przynajmniej do czasu przystosować

swych programów do możliwości finansowych państwa, spowodowały ruinę skarbu. Prawica i lewica zgodnie rozstrzygały podstawowe zagadnienia finansowe i gospodarcze: kwestję inflacji, nadmiernych budżetów, preeliminowania dużych dochodów z podatku majątkowego, politykę niskich cen zboża i zwalniania chłopów od podatków bezpośrednich, politykę etatyzmu. Dlatego „pytanie, kto winien więcej: prawica czy lewica — jest nierozwiązalne. Odpowiedzialność za spadek złotego obciąża sejm i rząd, przyczem pewnym jest, że zawniłem przede wszystkim rząd, bo jego zadaniem jest prowadzić sejm, a nie stać się igraszką w rękę zwalczających się stronnictw“.

A. Z.
(d. c. n.)

W notesiku businessmana.

Łódź, 23 września.

WIADOMOŚCI O POŻYCZCE podzielały podniecająco na giełdzie. Widocznym jest usiłowanie podniesienia kursów, po czemu moment jest ze względu na nastroje wysocy płatny. Mimo to nie należy się spodziewać większych zwyczaj. Brak gotówki hamuje zapędy. W niektórych tylko akcjach ożywienie ma realniejszy podkład wobec zleceń zakupów z zagranicy.

KAPITAŁIŚCI ZAGRANICZNI według krających wersji prowadzą pertraktacje w sprawie nabycia jednego ze starych domów bankierskich z zamiarem rozszerzenia go i przekształcenia na towarzystwo akcyjne.

TERMINOLOGIA BUCHALTERYJNA w związku z zamknięciami rachunkowymi w przedsiębiorstwach ma być ustalona przez zrzeszenie ekspertów księgowych. Specjalna komisja ma się zająć ustaleniem słownika. Jest to istotnie ważna sprawa, ponieważ dzisiejsze niejednolite słownictwo utrudnia orientację w cyfrach zamknięć.

URZĘDNICY POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI uchwalili żądanie 30-procentowej podwyżki. Zrzeszenie urzędników P. K. O. wystąpiło z odrębnym memoriałem do dyrekcji. Urzędnicy P. K. O. zarazem postanowili zająć przychylne stanowisko wobec strejku w Banku Dyskontowym Warszawskim.

DO 31 GRUDNIA 1928 R. została przedłużona konwencja między polskim, czechosłowackim, austriackim i węgierskim przemysłami hutniczymi w sprawie wzajemnej terytorjalnej ochrony swoich rynków wewnętrznych. Konwencja była zawarta do 31 grudnia 1927 r. została wznowiona w tych dniach na zebraniu porozumiewawczym w Dreźnie. Nie została natomiast uregulowana dotąd sprawa rynków eksportowych, w szczególności będącego przedmiotem konkurencji rynku hankąńskiego. W przedłużonej kon-

wencji nie poczyniono większych zmian. — W każdym razie dla Polski jest to atut w rokowaniach luksemburskich, które zają się w przyszłości w sprawie przystąpienia do kartelu międzynarodowego stali i przydziału Polsce kontyngentu.

SPOSÓB OBLICZANIA CEN CUKRU został już ustalony. Komisja, o której pracach donosiliśmy, złożyła memoriał komitetowi ekonomicznemu ministrów. Memoriał w ogólności jest przychylny dla podwyżkowych tendencji przemysłu cukrowego; wskazuje on na ciężką sytuację większości cukrowni. — Korzystnie na położenie cukrownictwa oddziaływa wzrost spożycia wewnętrznego w ubiegłej kampanji (od 15 do 17 procent).

W PORÓWNIANIU Z I PÓŁROCZEM 1925 r. obecne koszty utrzymania stanowią 80,3 proc. (wskaznik za sierpień), licząc w złotych. W złotych obliczeniach wynosi on 138,3 procent. Cyfry te dają wyobrażenie o słusności zarzutów, czynionych rządowi, jakobyśmy przeżywali w tej chwili fazę wzrostu drożyzny.

ZWIĄZEK FABRYKANTÓW MEBLI giętych na zapowiadzianym przez nas zjeździe w Krakowie wyłonił komisję, której powierzono ustalenie jednolitych warunków i cen sprzedaży. Jest to krok wstępny do zorganizowania syndykatu eksportowego, co nastąpi w najbliższych tygodniach.

PLACE ROBOTNIKÓW w Polsce (według obliczeń na 1 z. m.) maksymalne wynosiły: w kopalnictwie dąbrowieckim — 7,28 zł., w śląskim — 9,22 zł., w przemyśle naftowym — 10,99 zł., w hutnictwie — 7,08 zł., we włókiennictwie — 7,77 zł., w przemyśle spożywczym — 17,93 zł., w przemyśle budowlanym — 11,36 zł. Są to płace obliczone za 8 godzin pracy.

GIEŁDY.

URZĘDOWA CEDULA GIEŁDY WALUTOWEJ z dnia 22 września 1927.

GOTÓWKI:

Dolar 8,91

CZEKI:

Holandja 358,55

Londyn 43,51 i pół

Nowy Jork 8,93

Paryż 35,09 i pół

Praga 26,51

Szwajcaria 172,47

Wiedeń 126,06

Włochy 48,78

Sztokholm 240,70

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Dolarówka 59,20

8-proc. pożyczka konwersyjna 99,50

Pożyczka dolarowa 84

10-proc. pożyczka kolejowa 102,50

5-proc. pożyczka konwersyjna 62

5-proc. pożyczka konwersyjna kolejowa 58

8-proc. listy B-ku Gospodarstwa Krajowego i Rolnego po 92

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie złote 56,25—56,75—56,65

8-proc. m. Warszawy zł. 73,75—74,50

5-proc. m. Warszawy zł. 62,50

4 i pół-proc. m. Warszawy 59

8-proc. m. Kalisza 65

AKCJE.

Bank Dyskontowy 133,50

Bank Handlowy 123

Bank Polski 139—140—139,25

Bank Przem. Lwów 105

Bank Zachodni 22,50

Bank Zarobkowy 84—84,50

Elektryczność w Dąbrowie 72

Gosławice 73

Cukier 4,90—5—4,93

Wysok 130—128

Węgiel 96—95—95,70

Nobel 48—47,50

Firley 52

Fitzner 6

Lilpop 30—30,50—29,85

Modrzejów 98,80

Norblin 200—205

Ostrowieckie 96—95

Parowozy 53

Rudzi 58
Starachowice 65—65,50—65
Zawiercie 35,25—34,75
Borkowski 3,90

NOTOWANIA BAWELNY.

Nowy Jork, 21 września.

Wewnątrz kraju 7 tys., do Anglii 2, na kontynent 20, loco 21, wrzesień 20,40, październik 20,48—50, listopad 20,66, grudzień 20,82—86, styczeń 20,83—85, marzec 21,10—16, maj 21,34—38, lipiec 21,30—21,33.

Nowy Orlean, 21 września.

Loco 20,43, październik 20,45—48, grudzień 20,71—76, styczeń 20,72—76, marzec 21,10—16, maj 20,98—21,00, lipiec 21,05.

Liverpool, 21 września.

Otwarcie: październik 10,77, styczeń 10,91, marzec 10,98, maj 11,00; Zamknięcie: wrzesień 10,76, październik 10,77, listopad 10,78, grudzień 10,84, styczeń 10,89, luty 10,89, marzec 10,91, kwiecień 10,94, maj 10,97, czerwiec 10,92, lipiec 10,89, sierpień 10,79.

Poszukuje się w centrum miasta

LOKALU

parterowego z magazynami i biurami na dającego się na skład fabryczny. Oferty do admin. pod „WEHA“ 23

Absolwent Wyższej Szkoły Włókienniczej w Bielsku ze znajomością buchalterji, władający zarówno niemieckim jak i polskim **poszukuje odpowiedniego zajęcia**. Wymagani skromne. Oferty do administracji „Republiki“ sub. „R. R.“ 23

Cudzoziemiec poszukuje w śródmieściu 2-ch elegancko umeblowanych

POKOI

z pełnym komfortem i niekierującym wejściem.

Zgłoszenia do administracji „Republiki“ pod „Cudzoziemiec“ 23

Wiadomości gospodarcze

RYNEK BAWELNY.

Londyn, 21 września 1927.

Aż do ogłoszenia sprawozdania z 8 sierpnia b. r. ceny bawełny zwykłej łagodnie od poziomu styczniowego 13 centów. Gdy jednak ogłoszono 8 sierpnia, że zbiory dadzą 13 i pół miliona bel (w roku ubiegłym — 17 i pół miliona), a następnie w sprawozdaniu z 8 września zredukowano jeszcze tę cyfrę do 12 i trzy ćwierci miliona bel, ceny podskoczyły z 18 na 25 centów. Od tego czasu, zależnie od codziennych wiadomości o haussie albo baissie wahała się gwałtownie, tak, iż obecnie wogóle nie można stwierdzić, jaka jest tendencja. Naogół przemysł nie jest zaopatrzonej na dłuższy przeciąg czasu w zapasy taniego surowca. Czy obecna chwila jest odpowiednią do pokrycia zapotrzebowania, czy też korzystniej byłoby jeszcze przeczekać dalszy rozwój cen — jest to pytanie nie do rozstrzygnięcia. Narazie ruch w przedsiębiorstwach w Europie środkowej jest dość ożywiony i nie zapowiada się jego osłabienie, ponieważ żniwa były naogół dobre. Oczywiście dalsza wyżka cen mogłaby wpłynąć na ograniczenie konsumpcji, należy się jednak spodziewać, iż cena 20,22 centów za bawełnę amerykańską utrzyma się.

32 MILI. DOLARÓW NA REKLAMĘ PRASOWĄ.

New-York, 21 września 1927.

Syndykat prasowy mr. Clure ogłosił następującą tabelę, wykazującą, jakie sumy wpłacił największy inserenci Ameryki za ogłoszenia w gazetach i czasopiśmie w ciągu 1926 roku: Chevrolet Motor Company (automobile) — 4,1 miliona dolarów, Reynolds Tobacco Company (papierosy) — 4 mil. dol., Tostom Coreal Company — 3,5 mil. dol., Lambert Pharmacal Company (środki dezynfekcyjne) — 3,5 mil. dol., American Tabako Company (papierosy) — 3,3 mil. dol., Procter et Gvamble Comp. (mydło) — 3,1 mil. dol., Dodge Motor Company (automobile) — 3 mil. dol., Liggott et Myers Company (papierosy) — 2,7 mil. dol., Lever Brothers (mydło do prania) — 2,6 mil. dol., Overland Company (automobile) — 2,6 mil. dol. Te 10 przedsiębiorstw wpłaciły w ten sposób w ostatnim roku za ogłoszenia w gazetach razem 33 i pół miliona dolarów. W roku bieżącym wydatki te bez wątpienia wzrosną, ponieważ wzrost konkurencji wymaga także wzmożonej reklamy. Nie trzeba przytem zapominać, iż koszty reklamy prasowej zajmują wprawdzie w ogólnym spisie wydatków ponoszonych dla reklamy pierwsze miejsce, nie są jednak jedyną.

Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym kurs dolara na łódzkim rynku walutowym wynosił bez zmiany 8,92 w placeniu i 8,93 w żądaniu. Tendencja spokojna. Obroty małe.

Giełdy zagraniczne.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Londyn, 22 września.

Radio. Notowania końcowe. Nowy Jork 4,86,50, Francja 124,02, Belgia 34,93,50, Włochy 89,30, Niemcy 20,41 5/8, Szwajcaria 25,23 1/8, Helsingfors 193, Praga 164,12, Wiedeń 34,51, Warszawa 43,50.

Paryż, 22 września.

Radio. Notowania końcowe. Londyn 124,02, Nowy Jork 25,49, Belgia 35,5, Włochy 138,85, Szwajcaria 491,25, Praga 75,70, Rumunia 15,85, Niemcy 608,50, Wiedeń 35,9.

Gdańsk, 22 września.

Notowanij w guldenach gdańskich. 100 złotych 57,58—57,82, czek na Londyn 25,08,50, wypłaty telegraficzne na Warszawę 57,53—57,67.

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO

w dniu 22 września 1927.

Londyn za 1 funt szterlingów 43,50; za 100 złotych: Zurich 58, Berlin 46,825—47,225, wypłaty telegraf. na Warszawę 46,90—47,10, Gdańsk 57,58—57,72, wypłaty telegraf. na Warszawę 57,53—57,67, Wiedeń czeki 79,08—79,36, Praga 377,30.

Dr. med. J. BETTE

Choroby wewnętrzne i dzieci

powrócił.

Piotrkowska 6, telefon 44-95

Przyjmuje od 8—11 i od 4—6 po poł.

Dr. med.

J. Herszfinkiel

Spec. choroby dzieci.

Zawadzka 15, Tel. 11-87.

Przyjm. od 8—9^{1/2} i od 3—5.

Farbiarz

umiejący dobrze farbować tkaniny i przedzę, znający się również na apreturze potrzebny na stałą posadę do Rewla Tallinnu. 27

Pismienne oferty sub. „Farbiarz“ pod adresem: Kuulutuse büroo A. Bartoshevitsch Tallinn (Estonia) Kullasepa 10

Dr. med.

BRAUN

Południowa № 23

tel. 40-26.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem, (Lampa kwarcowa.

Przyjmuje

od 9 do 11 rano

i od 5—8 w.

Lekarz-Dentysta

WAJNER

Piotrkowska 73

Spec. usuwanie zębów zupełnie bez bólu.

Zęby sztuczne.

*) Adam Krzyżanowski. — Rzeczy Marszałka Piłsudskiego. — Kraków, 1927. Str. 139.

Jedwabie, wełny i koronki tak piękne i delikatne wymagają specjalnie ostrożnego prania!

UBIĆ LUX w odpowiedniej ilości wody wrzącej. W letnim roztworze prać przede wszystkim pończochy, które powinno się prać w lecie właściwie po każdym noszeniu, wszystkie lekkie dessous, kolorową suknie, którą się ma zamiar włożyć, ubranka dziecięce i t. p. drobiazgi.

Przy pomocy LUX'u, przedłużać można egzystencję swoich rzeczy. Sprawa jest łatwą i prostą w dodatku zbyt rzadką jest obawa, że się jakiś kolor może sprać. Co się tyczy rąk, to jest dla nich LUX najlepszym kosmetykiem.

W LUX'ie pierze się szybko. O ile są w domu dzieci—jest też i ciągle pranie. LUX ułatwia tę sprawę, gdyż wszystkie wełniane i lekkie sukienki, pieluszki, pantofelki z materiału i t. p. rzeczy, mogą być stale, bez kłopotu utrzymane w stanie idealnej czystości. Wprost niedopuszczalnym jest używanie zwykłego mydła do prania bielizny dziecięcej, która drażni delikatny naskórek dziecka, o ile jest prana w sposób nieodpowiedni. Wyłącznie w LUX'ie, pierze każda rozumna i troskliwa matka.

Piętka wełniane sukienki dziecięce, należy ubić tylko LUX'u w wodzie gotującej (pół miednicy) i przostudzić. Prać przez wyciskanie. Lekko przeciągnąć więdzą, sbrudzone miejsca. Zawinąć w ręcznik i prasować gdy zaledwie wilgotna niezbyt gorącym żelazkiem.

Rękawiczki powinny być stale czyste i dobrze dopasowane do ręki. Można to osiągnąć, pierząc je w LUX'ie. Do rękawiczek szarych, wełnianych i jedwabnych, idealnym jest LUX. Nie zapominać o tym, że należy prać w chłodnym roztworze. Zamieszane rękawiczki powinny być prane na rękach.

W każdym kulturalnym domu jest zawsze paczka LUX'u, gdyż LUX jest niezbędnym.

LUX

KUPON. Do p. L. Reida, Skrzynka Pocztowa 407, Poczta Główna, Warszawa.—Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu Lux, wystarczającego na próbne pranie.
Imię i nazwisko: _____
Adres: _____
L.R.26. (Uprasza się o wyraźne pisanie.)

Lever Brothers, Limited, Anglija.

L.P.—456x145

Nagrodzone złotym medalem na Międzynarodowej Wystawie w Rzymie

OBUWIE

MĘSKIE, DAMSKIE I DZIECIĘCIE poleca w wielkim wyborze

J. Kowalczyk Cegielniana 25.

Parfumerja J. Drukera Zawadzka 11 poleca bogaty wybór wszelkiej Kosmetyki Krajowej i zagranicznej po cenach bardzo niskich.

Uwaga: Puder Cotjego Zł. 2.75.

HEBLARKE DO METALI

mocnej konstrukcji—używaną w dobrym stanie, długość heblowania około 2 1/2 metra, możliwie z dwoma górnymi i bocznymi suportami, kupi: **TOW. AKC. „BRACIA BAUERERTZ” w Mijaczowie p. Myszków.**

Lokal

w najlepszym punkcie miasta nadający się dla celów handlowych lub przemysłowych na sale — poprzeczna oficyna w podwórzu: cały parter i pierwsze piętro do wynajęcia. Wiadomość: **POLUDNIOWA № 15** u dozorczy.

ANGIELKA

udziela lekcji angielskiego konwersacji literatury
Oferty sub. „London” do „Republiki”.

Dr. Michał Lipski

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe

Wschodnia 65 (Piotrkowska 46). **Telefon 3-51.** Przyjmuje od 2 do 5 pp. i od 7 do 9 w. w dni świąteczne od 9 do 12 rano.

Poszukiwana wykwalifikowana freblanka władająca także francuskim do 3-letniego chłopca

Sienkiewicza № 52 miesz. 13 od 2—3 i 6—8.

1 lub 2 POKOJE

frontowe skromnie umeblowane.
Andrzeja 43, m. 13

KUPIĘ STAROPOLSKIE lampy i świeczniki

Oferty sub „Lampy” w adm „Republiki”

Ważne dla młodzieży szkolnej
Przyjmuje się mundurki i płaszcze uczniowskie w znacznej pracowni krawieckiej

M. MIGDAŁ Łódź ul. Gdańska 59. Ceny przystępne. Egzystuje od roku 1905.

VI KLAS gimnazjaln. ukończył młodzieńiec z bardzo dobrej rodziny, cichego i spokojnego charakteru **poszukuje praktyki w biurze, handlu lub przemyśle.** Łaskawe oferty dla „Tad.-Las.” 30

Lekarz—dentysta F. Horowicz przyjmuje w lecznicy przy ul. Piotrkowskiej 294 codziennie od godz. 2—7 wiecz.

Kupno i sprzedaż

Obuwie trwałe, oświetry, palta damskie bielizne manufaktura na raty tanio. „Kredyt”. Nawrot 15 i piętro 30p

Na wypłatę! Damska, męska bielizna, pończochy, skarpetki, parasole Leon Rubaszkin, Kilińskiego 44. 30

NA WYPŁATĘ! Jedwabne, wełniane i bawełniane towary Leon Rubaszkin Kilińskiego 44

Dom nowy partem przy piekarni sprzedam lub wydzierżawię. Aleja I maja 64. 23

NA WYPŁATĘ! Szwadrony płaszcze długie i krótkie śniegowce, akamity, flanely deseniowe na szlafroki Leon Rubaszkin, Kilińskiego 44

Planina nowe, używane na raty poleca Chodkowski Sienkiewicza 25 27

Parafon oryginalny szafkowy dwusprężynowy w nowym stanie tanio sprzedam Andrzeja 47, II p. m. 6.

Kupię kilka masyżnych pudalok wych do szycia rękawiczek. Wiadomość Sienkiewicza 29, m. 16. 25

Bryczka na gumach w dobrym stanie oraz para chomąt krakowskich i angielskie do sprzedania, Wiadomość u dozorczy Piotrkowska 101, 25

Mam wyborowe kanarki do sprzedania Kopernika 20 m 25

Posady

Panienska (Izr.) skromnych wymagań do 4 letniego chłopczyka na przychodnie, może się zgłosić, Pomorska 4, m. 15, między 2 a 4-tą

Inteligentna panienka na poobiedzie do 6-letniej dziewczynki poszukiwana, Andrzeja 32 m. 4, 9—11 rano i 13—5 pp.

Uwaga! Poważna Wiedeńska Firma poszukuje na bardzo dobrych warunkach energicznych i wytrwałych Pań, które jako agentki podjęłyby się chętnie rozpowiedzenia sensacyjnej i bezkonkurencyjnej patentowanej nowości, artykułu pożądanego przez świat kobiecy a polecanego atestami poważnych osobistości lekarskich. Zgłoszenia „Helios” do admin. „Republiki”

Cerowaczka-pakark ka pończochy potrzebna „Elite” ul. Piotrkowska 66.

Poszukuje uczeni ca do pierwszorzędnej pracowni kapeluszy Zaubermann, Zawadzka 46 m 7

Ekspedjent fabryki pończoszniczej poszukuje posady, również obeznany przy wyrobie pończoch mam kilka letnią praktykę Łas kawe oferty sub. „Fabryka” do adm. nistracji 24

Poszukuje wykwalifikowana pani do noworodka Kilińskiego 44, m. 29 poprzeczna oficyna

Cheść otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa, Żółwia 42. Kursy wycieczają listownie: buchalterji rachunkowości kumpieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach. Po ukończeniu świadectwo. Ządajcie prospektów.

Uczciwa służąca — niemka z gotowaniem poszukiwana do lepszego domu małej rodziny Traugutta 5 m 1 90—23

Potrzebna kasjerka pensja 100 zł. miesięcznie. Oferty do adm. n. „Republiki” pod „M. S.” 23

Pomocnik gardobiarza potrzebny od zaraz. Dowiedzieć się Piotrkowska 243 w Bufecie. 23

Poszukuje mieszkanie 3 pokoje z kuchnią, Wiadomość ul. Kilińskiego 132 Szadkowski.

Do wynajęcia pokój umeblowany dla pojedynczej osoby, Zielona 55 m. 19. 25

Miły pokój na I-em piętrze natychmiast do oddania, Piotrkowska 189, m. 1, I. p. fr., tel. 43-84

Nauka wychowanie

Absolwent niemieckiego gimnazjum, student praw, udziela lekcji niemieckiego i ma jeszcze kilka godzin wolnych Cegielniana 7, m 7 24

ANGIELSKIEGO, konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel ul. Narutowicza 40, m. 5, front, od g. 4—6 pp. 30

Rozmaite

Dwóch przystojnych panów zawrze znajomość o celu towarzyskim z paniami do lat 26. Oferty sub „Idylla”

Manicurzystka powróciła Cegielniana 19, front, M. do adm. „Republiki”, 25

Dywany perskie, smyrnjskie, ma szynowe reperuje Tkalinia Sztuczna Piotrkowska 92. 19

Poszukuje spółnika z kapitałem od 500 — 600 dolarów do dobrze prosperującego zakładu fryzjerskiego w centrum miasta Oferty sub. „Pierwszorzędny” 3

Zgubiono dokumenty

Zgubiono książecz kę kieszonkową bezwart. na ul. Skłodowej o godzinie 11 — 12. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynajęciem ulica Skwerowa 20, Złotowski

Zgubiono weksel wystawiony w dniu 25. VIII r. b. na zlecenie O. Tietzena, wystawca St. Olbrychowski zyranci O. Tietzen i A. Lin Piotrkowska 62 na sumę 100 zł. Weksel unieważnia się

Wajsfeld Natan zgubił kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej za № 2403 na zł. 10.

Pokój umeblowany

w eleganckim domu w centrum miasta przy inteligentnej rodzinie do wynajęcia od 1 października r. b. Adres: Al. Kościuski 57, m 18 (II piętro lewa oficyna) Objeżdżać można od 11—2 po

Kuracja się w Damp

BIURO antyczne

albo nowoczesne w dobrym stanie.

Zgłoszenia sub „M. do adm. „Republiki”, 25

LECZNICA

skarzy specjalistów i gabinet dentystryczny przy Górnym Rynku.

Piotrkowska 294, tel. 22-89

przy przystanku tramw. pabjanickich) przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 6-ej po poł. Szczepienie ospy, analizy (mocz, krew, płwocin etc.) operacje opatrunki.

Porada 3 złote. Wizyty na mieście Zabiegi i operacje od umowy. Kapiela świetlne. Naświetlania lampą kwarcową. Roentgen. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i mosty.

W niedziele i święta do godz 2 popoł

Eleonora Berliner

po dłuższym pobycie w Paryżu powróciła i udziela lekcji francuskiego w grupach i pojedynczo, **Andrzeja № 46** w godzinach od 1 — 4 po poł. 27

ZAWIADOMIENIE.

Z dniem 6 września r. b. z firmy **SALON DE PARIS** wł. **ADAM GRUSZECKI** i **S-ka** ul. Piotrkowska 144 wystąpił współwłaściciel tejże firmy p. **M. PAJECKI**. Za długi b. współnika firma odpowiedzialności nie ponosi

Poszukuje się do kupna wolantu (półkrytego) bryczki, rolwagi

jak również małej używanych w dobrym stanie.

Oferty w administracji „Republiki” pod „Wolant — bryczka.”

Zawiadomienie.

Niniejszym zawiadamiam Sz. Kljentele, iż były pracownik firmy „**JÓZEF** i Stanisław” p. „**JÓZEF**” powrócił i obecnie jest zatrudniony w firmie „**BRONISŁAW** i **HENRYK**” Konstantynowska 12.

Dr. LEON SZAJEROWICZ

powrócił Choroby wewnętrzne i kobiece **TRAUGUTTA 8, tel. 35-71.** Przyjmuje od 10 do 11 r. i od 5—6 pp.

Doktor P. KLINGER

Piotrkowska 51, II p. fr. Choroby weneryczne, skórne i włosów Przyjmuje od 9 — 12 i 4 — 8, w niedziele i święta od 9—12 Dla Pań od 4 — 6

Doktor W. Zagunowski

Choroby skórne weneryczne moczopłciowe. **Gdańska 42.** Przyjmuje: od 9 do 10 1/2 r. od 1—2,45 pp., i od 8-9 wiecz.

Lekarz—dentysta F. Horowicz

przyjmuje w lecznicy przy ul. Piotrkowskiej 294 codziennie od godz. 2—7 wiecz.

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz millimetr. (na stronie 10 szpalt). W TKSCIE: 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szpalty. NEKROLOGI I NADEŚLANE 30 gr. za wiersz mil. na str. 4 szp.). Zaręcz. po teście 10 zł. Zamieśrowane o 50 pr. Zagr. o 100 gr. 50 zł. Za terminowy druk ogłoszeń adm. nie o śpowiada. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.

Przeznaczone ze wszystkich dodatkami wynosi w Łodzi „Ilustrowanej Republici” zł. 4.50, za odnośnienie do domu 40 gr.; z przesyłką poczt. w kraju zł. 5.20, zagranicą zł. 7.20. „Express” i „Republika” wraz z odnośnieniem 8 złotych.